

Egy életre szóló barát

1971. szeptember 1-jén ismertem meg Kengyel Miklóst, Mikit, Kalocsán, a 37-es Budapesti Forradalmi Ezred laktanyájában, ahol mint előfelvételizsek teljesítettünk szolgálatot. Már felvettek bennünket az egyetemre, előtte azonban le kellett tölteni a 11 hónapos katonaidőt. Nem voltunk túl magasak, ezért a katonasorban egymás mögött hátul álltunk. Miklós szertartásosan bemutatkozott, innen indult több mint 45 éves barátságunk. A kirándulásoktól a kulturális programokon át a főbb családi eseményekig, szakmai konferenciákon való találkozásig folyamatos volt ez a barátság, még akkor is, ha voltak időszakok, amikor kevesebbet találkozhattunk, de mindig tudtunk egymásról.

Az első pillanattól fogva olyan határozott elkötelezettség és tudásvágy sugárzott belőle, amit nagyon kevés embernél lehet megtapasztalni. Nem is tudom, akadt-e még valaki a laktanyában, aki annyi könyvvel felszerelve érkezett a katonai szolgálatra a tudomány, a nyelv, a világirodalom területéről, persze ez akkor szigorúan tilos volt, úgyhogy a könyvek rejtegetése külön furfangot és energiát követelt. De idetartozott a szintén tilos villanyoltás utáni, takaró alatti olvasás, aminek a következménye kihallgatásra rendelés és fenyítés volt, mindez azonban nem érdekelte, még a fogdára is valahogy könyveket csempésztünk be neki.

Azt az óriási tudást és ismeretet, amelyet felhalmozott, és amelyet igyekezett továbbadni, egyedül magának, a mindennekfeletti kitartásának és töretlen tudásvágyának köszönhetette.

Nagyon jól magyarázott, ami gyermekei körében is feltűnt, ahogy oktatta őket a világ dolgairól. Remek volt az előadói pulpituson ugyancsak: amikor saját szakmai körben az éveken keresztül fő részvételével szervezett közjegyzői kollokviumokon hallgathattam; ahogy nagyszerűek voltak az olyan szintre fejlesztett német tudásával tartott előadásai, amelyek német anyanyelvűeket megszállgathattak szellemességükkel, összefogottságukkal és természetesen tudományos igényükkel.

A világ minden dolgában otthon volt: véleményt formált a politikáról, szűkebb környezete, az ország, a világ sorsáról, és, ne felejtjük el, rendkívüli módon szerette a kultúrát, a tudományos irodalmon kívül a szépirodalmat, a művészeteket, különösen a komolyzenét, az operát. Nem volt olyan nevesebb kulturális esemény, amit, hacsak lehetősége nyílt rá, meg ne nézett volna.

Az utolsó években, amikor többet tartózkodott Budapesten, rendszeresen szerveztünk kulturális találkozásokat, jó volt színházi szünetben vagy előadás után kicsit beszélgetni, néha kicsit „öregurasan” a múltról. Hatalmas nyugalommal, optimizmusával szemlélte a világot, még akkor is, amikor a betegség árnyéka fenyegetően vetült rá, és egyre inkább szűkítette a lehetőségeit. Őszintén hiányzik.

Fiedler Ernő